

Ethambutol: Kilen an ri-nañinmej eo bōk/idaak Wūnokan nañinmej in TB

Ta in Ethambutol?

Ethambutol (EMB) ej juon wūno in wā eo kōjerbale ñan kōmadmōde nañinmej in TB (ñe bōke ippān wūno ko jet).

Kij in TB ko eļap aer kajor im pen ṁani. Kwōnaaj aikuj bōke/idaak wūno in iumwin ruo ak elōñļok allōñ ko ñan an maroñ mej kijin TB (bacteria) eo. Taktō eo aṁ enaaj kowaļok jete allōñ kwōnaaj aikujin bōke/idaak wūno eo.

Eļmān aō bōke/idaak wūno in?

- E menin aorōk ñan idaak wūno in aolep raan ak āinwōt an taktō eo aṁ karōke.
- Mōkaj im kōjjeļaik taktō eo aṁ ñe kwaar kabōjrak aṁ idaak wūno eo liṁōṁ.
- Ñe kwōlikjab jān juon iien idaak, idaak ilo iien eo emōkajtata, ak emo bōke ruo alen ilo juon wōt iien.
- Kwōmaroñ idaak wūno in ippān ṁōñā ak ejjeļok ṁōñā.
- Kōkōṁ EMB wūno eo ijo emṁōļoļo im emōrā.
- Keememej im kōjjeļaik taktō eo aṁ kōn wūno ko kwōj idaak ak jabdewōt wūno kāal ko kwōj jiṁo idaak.

***Maroñ idaak wūno in juon ak ruo alen ilo juon raan, ekkar ñan an taktō to aṁ karōke.**

***Kepaak taktō eo aṁ ṁokta jān bōk wūno in ñe kwōbōrōro ak kwōj kaninnin lo ittūt.**

Ta jorrāan ko remaroñ waļok jān wūno in (side effects) im ij aikuj waji?

- Taktō eo aṁ enaaj aikuj waje wōt eok ilo aṁ idaak Ethambutol.
- Erkein jet jorrāan ko maroñ waļok jān wūno in:
 - Dike ṁōñā
 - Abṁōṁ ak metak loje
 - Lennab/jorrāan kil
- Ñe ewaļok jabdewōt jorrāan kein reļap jān wūno in (side effects), bōjrak jān idaak wūno im kūrļok taktō eo aṁ:
 - EMB emaroñ kōṁṁan oktak ko ilo wāween aṁ maroñ loļokjeṁ ilo juon ak aolepān māj ko mejaṁ. Mōkaj im kūrļok taktō eo aṁ ñe e tab mejaṁ ak ewōr oktak ilo aṁ ellolo kōļar.
 - Kwōnaaj aikuj loloodjake bwe mejaṁ en jāak ñe eaitokļok jān ruo allōñ in aṁ bōke wūno in.

Jiddik jipañ ñan kilen bōk wūnokan TB:

- Bōk wūno ko liṁōṁ kajojo raan ilo ejja iien eo wōt, waanjoñok:
 - Mōkta jān kiki
 - Būki ilo jibboñ tata
- Kōjербal nien wūno eo ñan tarrin juon wiik
- Kōkaļleik kajojo raan ilo calendar eo ālikin aṁ bōk wūno ie
- Kajjitōk ippān juon nukwōṁ ak mōttam ñan kakememej eok
- Lōṁṁak in kajjioñe waje idaak wūno ak Directly Observed Therapy (DOT))